

Wijkactieprogramma 2017

Zuid

Werken aan een aantrekkelijke,
gezonde en levendige wijk

Inhoudsopgave

Inleiding

Hoofdstuk 1

De wijk Zuid

Hoofdstuk 2

Wijkambities 2014-2018: drie speerpunten

Hoofdstuk 3

Wijkambitie 1: Hoograven (verder) in de lift

Hoofdstuk 4

Wijkambitie 2: Lunetten op de kaart

Hoofdstuk 5

Wijkambitie 3: Schone en groene wijk

Bijlage

Projectenoverzicht

Colofon

Uitgave Gemeente Utrecht, **Auteurs** Leden wijkoverleg Zuid, **Redactie** Wijkbureau Zuid, **Foto** Gemeente Utrecht, **Cover** Kris Kras Design, **Datum** augustus 2016

Inleiding

Voor u ligt het wijkactieprogramma 2017 voor de wijk Zuid. U leest in dit programma welke activiteiten en projecten de gemeente Utrecht samen met bewoners, ondernemers, woningcorporaties en andere partijen het komend jaar uitvoert om te werken aan de belangrijke vraagstukken in de wijk.

Het wijkactieprogramma bevat

1. Activiteiten en projecten die bijdragen aan de belangrijkste [wijkambities](#) voor de periode 2014–2018; deze wijkambities zijn eerder vastgesteld als richtinggevend kader voor de gezamenlijke inzet van de gemeente Utrecht, bewoners, ondernemers, woningcorporaties en andere partners in de wijk.
2. Complexe projecten en trajecten én gebiedsaanpakken, in die delen van de wijk die bijzondere aandacht vragen.

Veel activiteiten in de wijk dragen ook bij aan gezonder stedelijk leven. De gemeente Utrecht vindt het belangrijk om samen te werken aan gezond leven en wonen in onze stad. De komende tijd verkennen we hoe in de wijk Zuid aan deze ambitie verder gewerkt kan worden.

Proces

Voor de totstandkoming van dit wijkactieprogramma is door de leden van het (ambtelijk) wijkoverleg Zuid, in samenwerking met wijkraad Zuid, een selectie gemaakt uit die projecten in de gemeentelijke programma's die qua financiering gedekt zijn in de gemeentelijke begroting of die met externe middelen worden gefinancierd.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 geeft een beknopte beschrijving van de wijk. In hoofdstuk 2 vindt u de doelstellingen en speerpunten voor de periode 2014-2018. In de hoofdstukken 3 tot en met 5 leest u alles over concrete projecten en activiteiten die in 2015 bijdragen aan de realisatie van de drie belangrijkste wijkambities. In hoofdstuk 6 krijgt u een toelichting op complexe projecten en trajecten weergegeven. In hoofdstuk 7 treft u activiteiten aan die onderdeel uitmaken van een gebieds- of buurtaanpak voor die delen van de wijk die extra aandacht vragen.

Hoofdstuk 1

De wijk Zuid

De wijk Zuid ligt in het zuidoosten van Utrecht en wordt in het westen begrensd door de Vaartsche Rijn, in het noorden door de spoorlijn naar Den Bosch en in het oosten door de A27. Tolsteeg, de Bokkenbuurt, Oud- en Nieuw Hoograven, en Lunetten zijn de woongebieden in Zuid. Oud Hoograven is begin vorige eeuw gebouwd, Nieuw Hoograven en een groot deel van Tolsteeg vormen grote naoorlogse uitbreidingen en de bouw van Lunetten is begonnen in de jaren zeventig. Naast deze woongebieden is het voormalige industriegebied Rotsoord één van de herkenbare plekken in Zuid.

Algemeen

Statistische gegevens over de wijk als geheel bieden het volgende beeld:

Met 27.043 inwoners (januari 2015) is de wijk Zuid de op één na kleinste wijk van Utrecht (334.295 inwoners). De wijk telt bijna 13.000 woningen.

Bewoners van Zuid beoordelen hun buurt met een 'rapportcijfer' 7 en de sociale cohesie met een 5,9. Dat wijkt niet af van het stedelijke beeld. Dat geldt ook voor de waardering voor de staat van de openbare ruimte en de tevredenheid over voorzieningen (behalve de voorzieningen voor ouderen). Op de meeste gemeten terreinen zijn er geen opvallende verschillen met voorafgaande jaren. Vergeleken met 2011 zetten meer inwoners van Zuid zich actief in voor hun buurt (37% tegen 32% in 2011). Ook deze cijfers liggen rond het stedelijk gemiddelde. De wijkenmonitor concludeert: 'Als men de Utrechtse wijken vergelijkt, scoren de wijken Oost/Noordoost en Leidsche Rijn/Vleuten de Meern bovengemiddeld en vormen de wijken West, Binnenstad en Zuid een middengroep met een gunstig wijkprofiel rond het Utrechts gemiddelde'.

De wijk Zuid is statistisch ingedeeld in drie subwijken:

- Lunetten;
- Oud Hoograven/Tolsteeg/Rotsoord;
- Nieuw Hoograven/Bokkenbuurt.

De subwijken verschillen sterk van elkaar. Vooral Nieuw Hoograven scoort op aspecten als werk en inkomen, gezondheid en oordeel over de buurt duidelijk minder positief dan Lunetten en Oud Hoograven.

De staat van de openbare ruimte in Zuid krijgt gemiddeld een 6,6. De tevredenheid over de parkeermogelijkheden voor auto's en in mindere mate voor fietsen is in vergelijking met vorig jaar sterk afgenomen. Dat cijfer steekt nog steeds gunstig af tegen het stedelijk gemiddelde. Ook de tevredenheid over de verkeersveiligheid is relatief hoog, maar is wel gedaald.

Op veiligheidsgebied is de ontwikkeling in de wijk Zuid op de beleidsprioriteit woninginbraken gunstig namelijk een afname van 32%. Voor autokraak is het aantal gelijk gebleven. Wel zien we een forse toename van het aantal fietsendiefstallen (met 58%).

Onveiligheidsgevoelens waren de afgelopen jaren gestegen maar nu zien we weer een afname van zo'n 5%.

Van alle huishoudens ontvangt 7,8 % een bijstandsuitkering, dat is hoger dan het gemiddelde in de stad.

Lunetten

Met meer dan 11.000 inwoners is Lunetten een grote subwijk, grotendeels in één bouwstroom aangelegd rond 1980. De wijk wordt aan alle kanten begrensd door grootschalige infrastructuur: het spoor Utrecht- Den Bosch, de A27, de A12 en de Waterlinieweg. Lunetten telt veel verschillende woningtypen. Meer dan de helft is sociale huurwoning. Relatief veel woningen zijn geschikt gebleken

voor mensen met een zorgachtergrond. Veel bewoners omschrijven Lunetten positief als een groen dorp in de stad.

In de statistieken scoort Lunetten op aspecten als gezondheid, waardering voor de openbare ruimte, veiligheid en buurtoordeel rond het stedelijk gemiddelde.

Nieuw Hoograven/Bokkenbuurt

Nieuw Hoograven kent relatief veel in de jaren vijftig gebouwde (goedkope) sociale huurwoningen, zowel hoogbouw als eengezinswoningen en portiekflats. In de laatste jaren is hier veel gebeurd: na sloop zijn er grote aantallen nieuwe woningen en een winkelcentrum gebouwd. Een groot aantal huurwoningen is gerenoveerd. Het gefaseerde groot onderhoud aanpak van de Rietveldbuurt is in uitvoering en de sloop/nieuwbouw aan de Oudegeinlaan is in voorbereiding.

Kenmerkend is de stedenbouwkundige 'stempelstructuur' waarbij de woningen rond een ruim en functioneel binnenterrein zijn gebouwd. Drie complexen van dit type zijn ontworpen door Gerrit Rietveld. Een aanzienlijk deel van de huishoudens heeft een (erg) laag inkomen. Ook op andere aspecten (bijvoorbeeld gezondheid, veiligheid en buurtoordeel) scoort Nieuw Hoograven minder positief dan gemiddeld in Utrecht. Opvallend is, dat het percentage bewoners met een negatieve toekomstverwachting voor de buurt wél bijna op het stedelijk gemiddelde ligt. Ook de tevredenheid over voorzieningen als winkels, scholen en voorzieningen voor ouderen en jongeren ligt op hetzelfde niveau als de stad.

In het zuidelijk deel van Nieuw Hoograven liggen de sportvelden. Hier heeft vooral VV Hoograven een niet te onderschatten sociale functie voor de buurt. Ook drie roeiverenigingen en zeeverkenner hebben hier hun basis. In dit gebied liggen eveneens de in 2014 heringerichte natuurspeeltuin de Kameleon en het vernieuwde Liesbospark. Het meest zuidelijke woongebiedje, 'het Eindpunt' ligt dicht bij de A12. In het noorden van de wijk ligt de Bokkenbuurt, een klein woongebied, enigszins geïsoleerd langs het spoor bij de begraafplaats.

Oud Hoograven/Tolsteeg/Rotsoord

Oud Hoograven is een buurt met een geheel ander karakter. Deze buurt is begin vorige eeuw gebouwd, met veelal koop-eengezinswoningen in bijzonder langgerekte straten. Op aspecten als veiligheid, inkomen en buurtoordeel en gezondheid scoort Oud Hoograven over het algemeen beter dan het Utrechts gemiddelde.

Vooraf op vragen over tevredenheid met voorzieningen voor ouderen, en in mindere mate voor jongeren en sport antwoorden bewoners van deze buurten negatiever dan het gemiddelde in de stad.

Alleen in de noord- en de zuidpunt is sprake van ingrijpende veranderingen. De noordpunt is Rotsoord. Deze strook met bedrijven en cultureel historisch erfgoed langs de Vaartsche Rijn verandert geleidelijk in een gemengd stedelijk gebied met wonen en werken, met potentie voor cultuur en creatieve bedrijvigheid. In de zuidelijke punt liggen Neerlandia en het Befuterrein.

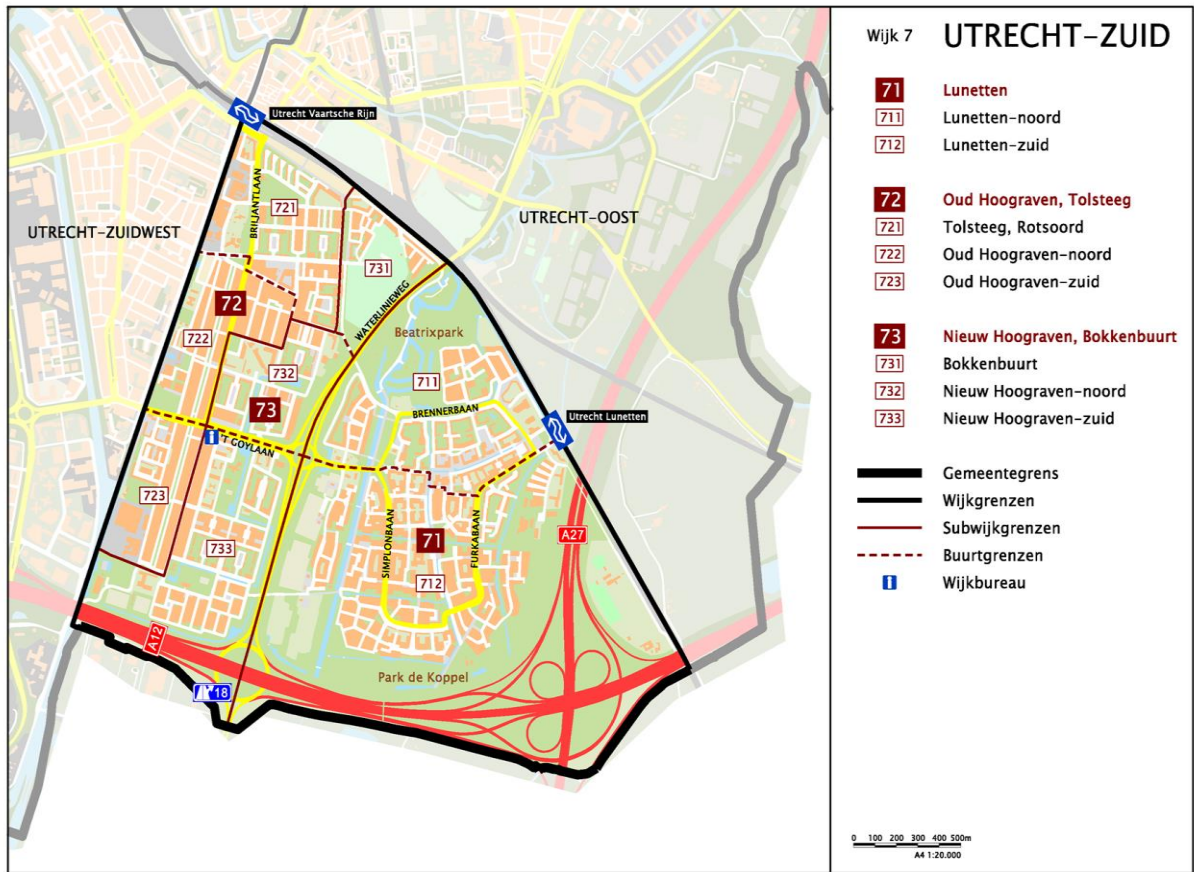
Wijkoverleg

Het wijkbureau streeft naar actief overleg met bewonersparticipatieorganisaties (als bijvoorbeeld het Bewoner Overleg Lunetten) en streeft in samenwerking met de wijkraad naar versterking van de participatie in Zuid.

Bron: Wistudata gemeente Utrecht.

Kaart van de wijk

Hieronder de kaart van Zuid met 3 subwijken en 8 buurten.

W:\LRU\CAD\Utrecht\Ov2015\07-20_wijkactieprogramma_k_visser\wijkactieprogramma_wijk07_utrecht-zuid_d.dgn

Hoofdstuk 2

Wijkambities 2014-2018: drie speerpunten

In de wijk Zuid zijn de wijkambities voor 2014-2018 vertaald naar onderstaande drie speerpunten.

Wijkambitie 1: Hoograven (verder) in de lift

Hoograven is sinds eind 2013 geen krachtwijk meer. In 2016 is wel nog met financiering uit het krachtwijkenprogramma geïnvesteerd in de woonomgeving Huize de Geerlaan, extra activiteiten op de basisscholen, en pedagogische inzet bij VV Hoograven. In 2017 is nog een zeer beperkt budget uit het krachtwijkenprogramma beschikbaar. Voortzetting van een intensieve aanpak op het sociale vlak is vooral voor delen van Nieuw Hoograven nog noodzakelijk.

Op het aandachtsgebied 'bouwen en wonen' is in Hoograven veel gebeurd. De grote sloop/ nieuwbouwprojecten uit het Wijk Ontwikkelings Plan zijn vrijwel allemaal uitgevoerd. Dat heeft van Hoograven een aantrekkelijker wijk gemaakt. De laatste fase van Neerlandia is in uitvoering, de herontwikkeling van het BEFU terrein wacht nog op duidelijkheid over het geluidsniveau op de locatie door de A12.

De herontwikkeling van Rotsoord van bedrijventerrein naar woon- en cultuurgebied is in 2015 en 2016 energiek op gang gekomen.

Positief voor het beeld van Nieuw Hoograven is dat een aantal woningcomplexen en bruggen uit de jaren vijftig voorgesteld zijn als gemeentelijk monument. Eén van die complexen is de Rietveldbuurt.

Woningcorporatie Bo-Ex is in 2015 gestart met groot onderhoud aan de woningen in deze buurt. Na een lange periode van onzekerheid is duidelijk geworden dat het complex Oudegeinlaan gesloopt wordt. De andere helft volgt op het moment dat de nieuwe woningen in het eerste deel opgeleverd gaan worden. Het In al deze complexen wonen veel kwetsbare bewoners. Dat vraagt een goed afgestemde fysieke en sociale aanpak. We noemen dit de 'buurtaanpak'

Wijkambitie 2: Lunetten op de kaart

Lunetten is een groene wijk waar mensen met veel plezier wonen. De ambitie 'Lunetten op de Kaart' krijgt steeds meer vorm. In de wijk zijn veel actieve bewoners, die deels onder de paraplu van het Bewoners Overleg Lunetten (BOL) opereren. Er zijn bijzondere initiatieven zoals Lunetten Wil Wel. Een andere groep bewoners heeft in 2015 het initiatief genomen om een magazine voor Lunetten te maken. Een blad waarin de bewoners van Lunetten een gezicht krijgen en laten zien waar ze trots op zijn in de wijk.

Lunetten is ook een geliefde wijk om pilots uit te voeren (zo is het bijvoorbeeld de eerste wijk geweest waar ondergronds inzamelen is ingevoerd). In 2015 is de pilot Buurtbudgetten gestart waarin wordt gekeken hoe bewoners in Lunetten meer invloed kunnen uitoefenen op de keuzes die worden gemaakt bij toekennen / inzetten van budgetten. Deze vergaande vorm van participatie is in 2016 geëvalueerd. Bij het bespreken van de evaluatie wordt bekeken of en in welke vorm de gemeente het voortzetten van de pilot door de bewoners wil ondersteunen. buurtbudgetten een vervolg krijgen. Conclusie is dat Lunetten beter op de kaart staat, wat niet wegneemt dat er wel een aantal specifieke aandachtspunten is te noemen.

Zo vervult de Musketon een belangrijke sociale en maatschappelijke functie in de wijk. Onder andere door de veranderingen in het sociaal beheer blijft aandacht nodig om de Musketon beter te laten functioneren. Hetzelfde geldt voor de speeltuin Fort Luna.

Grote zorg en onrust zijn er over de verbreding van de A12/A27 en de gevolgen voor de leefbaarheid (luchtkwaliteit en geluidshinder) in de wijk. De lange wachttijd bij het in- en uitrijden van de wijk baart de bewoners zorgen.

De kwaliteit van de openbare ruimte blijft een punt van aandacht in Lunetten, vooral als het gaat om de overgang tussen privaat en openbaar gebied.

Feeling houden met wat er leeft en speelt in de wijk, netwerken warm houden en initiatieven ondersteunen is belangrijk om Lunetten goed in beeld te houden.

\

Wijkambitie 3: Schone en groene wijk

Voor de hele wijk Zuid geldt dat wij als gemeente samen met bewoners en andere organisaties (blijven) inzetten op een schone en groene wijk.

Wat betreft 'schoon': Na Lunetten is nu ook in Hoograven het nieuwe inzamelen ingevoerd. In de hele wijk worden graffiti en weesfietsen verwijderd. De bouw van een nieuw afvalscheiding station aan het Zwarte Woud is gereed. Bewoners van Zuid geven de staat van de openbare ruimte 6.6 als rapportcijfer, dat is op het stedelijk gemiddelde.

M.b.t. de ambitie 'groene wijk' is de laatste jaren fors geïnvesteerd in Zuid.

Het is onze ambitie het huidige onderhouds- en groenniveau in de gehele wijk Zuid minstens te behouden.

Hoofdstuk 3

Wijkambitie 1: Hoograven (verder) in de lift

De acties gericht op deze ambitie worden in drie thema's beschreven: 'buurtaanpak', 'gezondheid, sport en spel en pedagogisch klimaat' en 'bouw en herontwikkelingen'.

Buurtaanpak

Drie complexen met sociale huurwoningen vragen extra aandacht. We benoemen deze extra aandacht als 'buurtaanpak'. Met alle partners die in deze buurten actief zijn, bepalen we wat er nodig is om de leefbaarheid op peil te houden en op welke punten extra investeringen, zo nodig met krachtwijkenmiddelen, nodig zijn.

Drie à vier keer per jaar spreken al deze partners elkaar over hun inzet en ervaringen in deze buurten.

3.1 Buurtaanpak Rietveldbuurt

De Rietveldbuurt is een complex met 388 sociale huurwoningen, begrensd door het Kastelenplantsoen en de Rijnenburglaan. Bo-Ex voert tot halverwege 2018 groot onderhoud uit aan de woningen in dit complex zonder huurverhoging voor de zittende huurders. De corporatie knapt gelijktijdig ook de binnenterreinen die in haar bezit zijn op. Een paar binnenterreinen zijn eigendom van de gemeente. De gemeente levert een kleine financiële bijdrage. Gezien de kwetsbaarheid van sommige bewoners is speciale aandacht voor de sociale aspecten en het beheer van de openbare ruimte in de periode van groot onderhoud nodig. BO-EX zet een buurtpastor in om die aandacht te schenken. Medewerkers van zowel JoU als Vooruit zijn wekelijks in de buurt om contacten met jongeren en kinderen te houden. Ook de wijkagenten zijn er regelmatig te vinden. Zo nodig wordt extra financiering ingezet vanuit het krachtwijkenbudget.

Inzet gemeente: Veiligheid, Wijkbureau Zuid, Stadsbedrijven, Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, Maatschappelijke Ontwikkeling.

Inzet partners: Bo-Ex, Stichtingen Vooruit en JOU, bewoners.

3.2 Buurtaanpak Oudegeinlaan

Het complex met 234 sociale huurwoningen rond de Oudegeinlaan wordt in twee fases gesloopt. Het plan van Portaal is om in 2017 115 nieuwe huurwoningen te bouwen, 40 eengezinswoningen aan de Oudegeinlaan en 75 appartementen aan de Nijveldsingel. De eengezinswoningen aan de Wierslaan zijn al in 2016 gerenoveerd. De overige woningen in het complex worden gesloopt na oplevering van de eerste fase.

Ook voor dit complex geldt, dat er relatief veel kwetsbare huurders wonen. Om de situatie tijdens deze voor bewoners vaak stressvolle periode zo leefbaar mogelijk te houden, is Academie van de Stad door gemeente en Portaal gevraagd om gedurende anderhalf jaar extra sociale ondersteuning te bieden, aanvullend op de activiteiten van de stichtingen JOU en Vooruit. Zij helpen bewoners met het organiseren van buurtactiviteiten, organiseren extra activiteiten voor jonge meiden en houden de sociale cohesie mede op peil door buurtcommunicatie. In de loop van 2016 is een heel groot aantal oorspronkelijke bewoners verhuisd, waarmee vooral de overlast door jongeren in deze omgeving sterk afgenomen is. De inzet van Academie, JoU en Vooruit richting voornamelijk de kinderen en jongeren blijft waardevol, maar hoeft niet geïntensiveerd te worden.

Portaal stelt de ruimte Oudegeinlaan 2 ter beschikking voor de bewoners uit de buurt waar zij activiteiten kunnen organiseren.

Inzet gemeente: Wijkbureau Zuid, Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, Stadsbedrijven, Maatschappelijke Ontwikkeling.

Inzet partners: Portaal, Stichting Vooruit, Stichting JOU, wijkagenten, bewoners.

3.3 Buurtaanpak Huize de Geerlaan

De Huize de Geerlaan is al in 2015 gereed gekomen. In 2016 hebben Portaal, Jantje Beton en de gemeente samen met vooral de kinderen een plan voor een betere inrichting van de openbare ruimte gemaakt en uitgevoerd. Portaal stelt een speelgarage voor de kinderen ter beschikking indien bewoners

die beheren. De stichtingen JOU en Vooruit en de gemeente bieden ondersteuning aan de vrijwilligers die dit weten te organiseren. Portaal heeft eveneens een ruimte beschikbaar voor bewoners waar activiteiten als koken, taallessen, buurt overleggen en huiswerkbegeleiding mogelijk zijn. Stichting Vooruit stimuleert en begeleidt bewoners die iets willen doen voor de buurt. Het wijkbureau zal de activiteiten van bewoners die iets betekenen voor hun buurt ondersteunen. Zo nodig met financiering uit het krachtwijkenbudget.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Wijkbureau Zuid, Stadsbedrijven.
Inzet partners: Portaal, Stichtingen Vooruit en JOU, wijkagenten, bewoners

Gezondheid, sport en spel, pedagogisch klimaat

3.4 Gezonde wijkaanpak

In 2016 is er vanuit Volksgezondheid extra geïnvesteerd in de wijk door de buurtjesaanpak en de inzet van een senior gezondheidsadviseur. Er is een begin gemaakt met het in kaart brengen van de verschillende samenwerkingspartners en de sociale gezonde (netwerk) infrastructuur. Voor 2017 is het plan om te stimuleren dat er ook op strategisch niveau een netwerk ontstaat met externe vertegenwoordigers uit zorg, welzijn en sport.

Ook zullen er nieuwe samenwerkingsvormen en initiatieven vorm gegeven worden. Eén van die initiatieven is de pilot 'vitaliteitsmakelaar': Het eerste voorbeeld is dat Harten voor Sport extra aandacht gaat geven aan de relatie tussen gezondheid, voeding en bewegen. Een tweede voorbeeld is de inzet om de geïntegreerde eerstelijns gezondheidszorg te stimuleren om een grotere rol te gaan spelen bij het stimuleren van een gezondere manier van leven.

De modernisering van de jeugdgezondheidszorg geeft ruimte aan jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen om zich naast de reguliere consulten samen met partners uit de wijk, op een preventieve manier op gezondheidsbevordering te focussen.

Voor 2017 is er door Volksgezondheid een wijkplan gezonde start gemaakt met de onderstaande speerpunten.

Gezonde Start

Het overgewicht onder kinderen in Hoograven is helaas nog steeds hoog. Dit ondanks eerdere investeringen. Het lijkt erop dat dit mede veroorzaakt wordt door laaggeletterdheid en culturele aspecten. Er is al enige tijd een instroom van nieuwkomers in de wijk.

Daarnaast lijkt er een groot verschil tussen wat Turkse en Marokkaanse kinderen op school leren over dit thema en de dagelijkse praktijk thuis, waardoor de boodschap niet beklijft.

In 2016 is de voormalige werkgroep Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) uitgebreid met een tiental nieuwe netwerkpartners die ook te maken hebben met kinderen met overgewicht. De focus ligt op voeding, opvoeding en bewegen.

In 2017 zal een nieuwe groep starten vanuit het beweegprogramma van de fysiotherapeut en Harten voor sport. JGZ heeft in 2016 het programma uitgebreid met de diëtiste en opvoedondersteuning. Ouders worden hierin nadrukkelijk betrokken.

Om de ouders van peuters te stimuleren om hun kinderen meer te laten bewegen wordt 'nudging' ingezet zodat er meer gebruik gemaakt wordt van de vele speeltuintjes in de wijk. Inzet is om een app te ontwikkelen die op speelse wijze de speelplekken in Hoograven beter vindbaar maakt.

Inzet gemeente: Volksgezondheid, Wijkbureau Zuid

Partners: Vooruit, Buurtteam, JoU, Harten voor Sport, Brede School, voorscholen, VV Hoograven, Indigo en De Wilg.

3.5 Vreedzame Wijk en Brede school

Sinds januari 2013 is Hoograven een Vreedzame Wijk. Op vier basisscholen worden leerlingen opgeleid als mediators. Stichting Vooruit begeleidt een vreedzame kinderraad voor alle basisscholen. De 'Vreedzame Ouderraad' ondersteunt actief de vreedzame kinderraad en draagt het gedachtengoed van de Vreedzame Wijk mee uit. Er is een platform Vreedzame Wijk met partijen uit de wijk als scholen, het welzijnswerk, en sportclubs. Vooral VV Hoograven is met zijn groot aantal kinderen en de gerichte vreedzame training een belangrijke partner. Daadwerkelijk vorm geven aan de principes van de Vreedzame Wijk vraagt nog de nodige inzet. In 2016 verwachten wij duidelijkheid te hebben

georganiseerd over een plan van aanpak. Een aantal trainers is in 2016 opgeleid, in 2017 zullen er nog enkelen opgeleid worden. Deze trainers moeten ervoor zorgen, dat de betrokken wijkorganisaties hun eigen personeel de beginselen van 'vreedzame wijk' kunnen meegeven. Zo nodig zal deze opstartfase mede gefinancierd worden uit het krachtwijkenbudget.

Het blijft van belang, dat de Brede School extra inzet op het betrekken van achterstandsleerlingen bij cultuur- en sportactiviteiten. Ook hiervoor is zo nodig een bijdrage uit het krachtwijken budget mogelijk. Met de inzet van sportactiviteiten tijdens de pauzes (i.s.m. Harten voor Sport) en de beweegactiviteit 'Hopla' voor peuters en ouders draagt ook de Brede School bij aan een gezonde opvoeding. Jeugdgezondheidszorg gaat zich inzetten om duidelijker dan tot nog toe eraan bij te dragen dat ouders hun kinderen vreedzaam opvoeden. Dit is momenteel nog in de onderzoeksfase. Stedelijk is er namelijk nog geen format voor. Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij bestaande initiatieven en bestaande netwerken, zoals het leerteam Hoograven en het buurtteam.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Wijkbureau Zuid, Volksgezondheid.

Inzet partners: Basisscholen, bewoners, stichting Vooruit, Stichting JOU en overige deelnemers
Leerteam Hoograven.

Verantwoordelijke afdeling: Maatschappelijke Ontwikkeling

3.6 Sport in de wijk

In 2017 blijft de financiële inzet van middelen op dit terrein gelijk aan 2016. Harten voor Sport is verantwoordelijk voor de sport- en beweegstimulering in de buurt en stimuleert jeugd en volwassenen tot een leefstijl waar sport en bewegen onderdeel van zijn. Zij leggen het contact met jeugd en hun ouders via de scholen, via de pleintjes en de combinatiefunctionarissen in de wijk. Volwassenen bereiken zij via wijkactiviteiten zoals het geven van voorlichtingen en het organiseren van Fit en Gezond activiteiten waarbij mensen getest worden en ze zelf een voor hen passend gezondheidsdoel opstellen. Daarnaast weten partner organisaties Harten voor Sport te vinden en verwijzen zij mensen met een beweegvraag door. De beweegmakelaars jeugd en volwassenen zijn aanwezig in de wijk en ondersteunen de doelgroep bij het vinden van passend beweegaanbod. Beweeginitiatieven worden ondersteund en de beweegmakelaar jeugd coördineert het wijksporsteam bestaande uit combinatiefunctionarissen die beweegaanbod in de wijk organiseren. De buurtsportcoaches van Harten voor Sport zijn aanwezig en organiseren zelf laagdrempelige beweegactiviteiten voor kinderen in de wijk. Harten voor Sport is actief in zorgnetwerken via welke we in contact komen met de doelgroep en waarbij we zowel groepsgewijs als individueel doorverwijzen naar regulier beweegaanbod. In 2017 hebben de beweegmakelaars extra aandacht om het beschikbare beweegaanbod passend te krijgen voor de doelgroep die dat het meeste nodig heeft. Het gaat hier om inactieve kinderen, jongeren en volwassenen zonder bewegachtergrond. Zie ook onder 3.5.

VV Hoograven is een voetbalclub met een belangrijke sociale en pedagogische functie voor vooral kinderen uit Nieuw Hoograven. De extra inzet die deze club levert op terreinen als gezondheid en 'vreedzaam gedrag' kan de club niet betalen uit contributie en sponsorbijdragen. In 2016 is daarvoor een bijdrage uit het krachtwijkenbudget beschikbaar gesteld. De gemeente zal ook in 2017 waar mogelijk eraan bijdragen, dat de pedagogische meerwaarde van deze club blijft bestaan.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Wijkbureau Zuid, Volksgezondheid.

Inzet partners: Harten voor Sport, VV Hoograven en Stichting Vooruit.

Verantwoordelijk: Maatschappelijke Ontwikkeling

3.7 Samen Hoograven

De laatste jaren is gebouwd aan een netwerk van ongeveer 30 organisaties die iets doen met ouderen in Hoograven. De bekendheid met elkaars activiteiten, de kortere lijntjes en de tips aan elkaar hebben meerwaarde voor de ondersteuning van ouderen in de buurt. Inzet is om dit netwerk ook in 2017 levend te houden.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling

Trekker: Stichting Vooruit/Axion Continu

Groot aantal deelnemende organisaties

3.8 Gezondheidscentrum Hoograven

Hoewel iedereen het belang van een wijkgezondheidscentrum voor Hoograven onderschrijft, is de realisatie niet eenvoudig gebleken. De initiatiefnemers verwachten eind 2016 een omgevingsvergunning aan te vragen en in 2018 een operationeel gezondheid centrum gerealiseerd te hebben. Zolang er niet gebouwd wordt is het terrein in bruikleen bij de basisschool Johannes de Doper. Het is ingericht als tijdelijk sport- en speelveldje voor de school en de buurt.

Inzet gemeente: Volksgezondheid, Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, Utrechtse Vastgoed Organisatie, Wijkbureau Zuid
Inzet partners: Initiatiefnemers

3.9 Speeltuin de Kameleon

De Kameleon is een bijzondere en geliefde natuurlijke speeltuin in het zuidelijke puntje van Hoograven. Deze speeltuin is drie jaar geleden opnieuw ingericht. Enkele actieve bewoners hebben een stichting gevormd die bijdraagt aan het beheer van deze speeltuin. In 2016 is een beheerplan ontwikkeld waarin de rol van deze stichting veel bepalender wordt. Vanuit MO worden nog in 2016 gesprekken georganiseerd met de verschillende beheerstichtingen en sociaal makel organisaties om afspraken te maken over de mate van verzelfstandiging en de termijn waarop dat wordt ingevuld.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Wijkbureau Zuid.
Inzet partners: Stichting Speeltuin de Kameleon, Stichting Vooruit, Brede school Hoograven, wijkbewoners, Barracuda (waterscouting) en Ludens kinderopvang

3.10 Maatschappelijk Initiatief Onder Dak

Hoograven kent een groot aantal zalen en zaaltjes, verenigingslokalen en andere accommodaties. De meeste zijn in bezit van particuliere organisaties, ook de gemeente bezit een groot aantal vierkante meters.

De gemeente is in 2016 overgegaan tot sluiting van 't Bokkie met gelijktijdige ondersteuning van het initiatief om van 'de Saffier' een buurtcentrum te maken dat door een beheergroep geleid wordt. Inzet in 2017 blijft een passende match tussen vraag naar geschikte ruimtes voor huisvesting van initiatieven en aanbod van accommodaties; meer gebruik van accommodatie van derden, zoals scholen, zorgcentra, sportkantines; efficiënter gebruik van huidige accommodaties. De in 2016 vastgestelde voorstellen voor de gemeentelijke welzijnsaccommodaties worden per locatie uitgewerkt met de driehoeksoverleggen van gebruikers.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling
Inzet partners: eigenaren en beheerders van accommodaties; initiatiefnemers; Stadsbedrijven

3.11 Stages, werk en activering

Stedelijk en regionaal wordt er fors ingezet op het terugdringen van jeugdwerkloosheid. In Hoograven zien we een aantal jongeren die ondanks deze inzet de boot lijken te missen.

Wij zullen in 2017, zo nodig met financiële middelen uit het krachtwijkenbudget, in die groep investeren. De bibliotheek van Hoograven wordt een Taalhuis. Mensen kunnen hun kansen om mee te doen verhogen door daar hun taal- en digitale vaardigheden verbeteren.

Inzet gemeente: Werk en Inkomen, Wijkbureau Zuid
Partners: Stichtingen Vooruit en JOU

3.12 De buurtteams

De uitvoering van de Buurtteams wordt in 2017 verder geconsolideerd. In 2016 is de capaciteit in Hoograven vergroot. Inhoudelijk ligt de focus van de Buurtteams in 2017 op het verder vormgeven van een optimale samenwerking met de andere partijen in de zorg. Zij consulteren de specialisten uit de aanvullende zorg en zoeken samenwerkingsvormen waarin deze specialisten de buurtteams ondersteunen. Hierdoor kunnen de buurtteams steeds meer cliënten dichtbij huis adequaat helpen. In 2017 wordt ook verder gebouwd aan de samenwerking met de basisvoorzieningen: de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs, het jongerenwerk, de sociaal makel organisaties, de wijkverpleging en huisartsen.

In Hoograven wordt in 2017 extra ingezet op het bereiken van kwetsbare ouderen (waaronder veel migranten) Inzet is om met betrokken netwerkpartners de ondersteuning en zorg voor deze groep te verbeteren. Daarvoor worden extra middelen beschikbaar gesteld.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Wijkbureau Zuid
Inzet partners: Buurteams, organisaties deelnemend aan netwerk Samen Hoograven

3.13 Veiligheid

In de aanpak van veiligheidsproblemen zal de nadruk liggen op de speerpunten voor de veiligheidsaanpak in Zuid. De speerpunten zijn het aanpakken van jeugdgroepen en risicojeugd 8-12 jaar, de aanpak van woonoverlast en pestgedrag (Vreedzaam methode), inzet op veelvoorkomende criminaliteit zoals woninginbraken en autokraken en het ondersteunen van bewonersinitiatieven op het gebied van veiligheid.

Inzet gemeente: Veiligheid en Vergunningen, Toezicht & Handhaving in de Openbare Ruimte
Inzet partners: Politie, bewoners, Jongerenwerk Utrecht, ondernemers

Bouw en herontwikkeling

3.14 Ontwikkelingen en initiatieven in Rotsoord

De economie trekt aan en dat is merkbaar in Rotsoord. Er is weer grote animo bij ontwikkelaars om plannen te maken voor Rotsoord. De Watertoren is volop in bedrijf is, De Trip (255 starterswoningen en bedrijfsruimte) is in uitvoering en de procedures voor bestemmingsplanwijzigingen voor Briljantlaan 9 (230 studentenwoningen) en Vicona terrein (206 starterswoningen) worden voorbereid. De haalbaarheid van een hotelinitiatief voor de voormalige Citroëngarage wordt onderzocht. De Pastoe fabriek is verhuisd naar Houten, het pand biedt nu onderdak aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU). De HKU verhuist gefaseerd in het pand, de eerste etage is al betrokken en momenteel wordt begane grond verbouwd. Opgaven voor 2017 zijn vooral: de borging van de kwaliteit van de toekomstige openbare ruimte (inclusief de financiering daarvan) en een realistische inzet op de ambitie dat het een gebied met veel culturele en creatieve activiteit moet worden.

Bewonersinitiatief de Rotsoordbrug heeft werk gemaakt van het plan voor een loop-/fietsbrug over de Vaartsche Rijn. De haalbaarheid via crowdfunding moet nog blijken.

De situatie rond de kinderboerderij Nieuw Rotsoord verandert. Dat zal ongetwijfeld effect hebben op de functie van deze plek in het gebied. De kinderboerderij heeft net als de Kameleon in het zuiden, een belangrijke functie voor de omringende buurt. In 2016 is geconstateerd, dat de huidige functie met de verlaagde subsidie uit het budget voor ondersteuning van zelfstandige initiatieven niet vol te houden is. In 2017 komt ook subsidie vanuit sociale prestatie en dagopvang beschikbaar. De Stichting heeft de ambitie om de huisvesting op het terrein te vernieuwen. De vraag of en hoe die ambities te financieren, is nog niet aan de orde.

Inzet gemeente: Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, Wijkbureau Zuid, Maatschappelijke Ontwikkeling

Inzet bouwende partijen: Jebber, Woonfront Rotsoord BV, GTZ Investment, Hendriks Ontwikkeling en andere initiatiefnemers; Stichting Nieuw Rotsoord, Initiatiefgroep Rotsoordbrug

3.15 Befu-terrein en Neerlandia

In het zuidelijk deel van Hoograven kan het afmaken van het Neerlandia-project en herontwikkeling van het Befu-terrein een kwaliteitsimpuls bieden voor de wijde omgeving: Hoograven in de lift! Inzet is dat het fabrieksgebouw Neerlandia in 2017 opgeleverd wordt. Voor het Befu-terrein zijn de uitgangspunten geformuleerd. Op het zuidelijk deel wordt –als de vereniging daartoe besluit– een plan gemaakt voor huisvesting van roeivereniging Viking. Op het resterende deel is uiteindelijk de bouw van eengezinswoningen en appartementen gewenst; omdat de regelgeving de bouw niet toelaat zolang er nog geen adequate geluidsschermen langs de A12 zijn, wordt de mogelijkheid van tijdelijke studentenhuishuisvesting onderzocht.

Inzet gemeente: Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling en Sport

Inzet partners: URV Viking

Verantwoordelijke afdeling: Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

3.15 Ontwikkeling Duurstedelaan, Jan van Arkelstraat, Pagelaan en Saffierlaan

Daarnaast zijn er nog enkele kleinere locaties waar ontwikkelingen zullen plaatsvinden, die met elkaar de uitstraling van Hoograven als een leuke woonwijk verder kunnen verbeteren.

In 2016 is het voormalige buurthuis aan de Hoofd Graaflandstraat verbouwd worden tot woningen; het andere voormalige buurthuis aan de Jan van Arkelstraat zal plaats maken voor eengezinswoningen; het verlaten schoolgebouw aan de Duurstedelaan wacht op herontwikkeling en uitgifte door de gemeente. Ontwikkelaar AM Wonen maakt plannen voor ontwikkeling van 13 eengezinswoningen naast en achter het schoolgebouw, de inzet is om begin 2017 te starten met uitvoering.

Op Duurstedelaan 1 worden de garageboxen gesloopt om plaats te maken voor 9 eengezinswoningen, realisatie start 2017.

Een ontwikkelaar is zich aan het oriënteren op herontwikkelingsmogelijkheden van voor het voormalige ROC gebouw aan de Pagelaan. Ook daar speelt de geluids- en gezondheidsproblematiek van de A12 een bepalende rol.

Het woonzorgcomplex aan de Saffierlaan bestaat uit een vleugel met 'aanleunwoningen' en een vleugel voor ouderen die zorg nodig hebben. De zorgfunctie verhuist in 2016. Deze vleugel wordt voor de komende 10 jaar verbouwd tot circa 160 woningen voor starters. Inzet van Socius, de verhuurder van deze woningen is om de sociale functies in het gebouw (diensten, restaurant, zaalruimtes voor bewoners en buurt) zoveel mogelijk overeind te houden. Daarvoor wordt in samenwerking met betrokken partijen gewerkt aan een beheerconstructie, waarin bewoners en gebruikers de regie nemen.

Inzet gemeente: Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, Utrechtse Vastgoedorganisatie

Inzet partners: diverse ontwikkelaars

3.16 Geluidsmaatregelen A12

Geluidsmaatregelen voor de A12 zijn voor het hele zuidelijke deel van Hoograven noodzakelijk om de woonkwaliteit in dit gebied te verbeteren. Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat sanering én verbetering, i.v.m. werkzaamheden aan de weg, noodzakelijk zijn.

Voor Hoograven is realisatie op zo kort mogelijke termijn van belang. Realisatie is niet alleen voor de woonkwaliteit van bestaande woningen van belang, maar ook om woningbouw projecten op de locaties BEFU en Pagelaan optimaal mogelijk te maken. De gemeente zal bij Rijkswaterstaat aandringen op een voortvarende planning.

Gezien de noodzakelijke hoogte zal dit geluidsschermbaan een niet te onderschatten impact hebben op de beeldkwaliteit van de openbare ruimte in het gebied, die nu vooral een groene uitstraling heeft. Het is van belang om bewoners te betrekken in de ontwerpfase en te komen tot een zo groen mogelijke vormgeving.

Verantwoordelijk: Rijkswaterstaat

Betrokken vanuit gemeente: Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, Milieu en Mobiliteit en

Wijkbureau Zuid

Hoofdstuk 4

Wijkambitie 2: Lunetten op de kaart

Lunetten zet zichzelf op de kaart met actieve initiatiefrijke bewoners. De wijk scoort het hoogste tevredenheidscijfer voor groen in de buurt. Een relatief groot aandeel (boven het stedelijk gemiddelde) verwacht wel dat de buurt de komende jaren achteruit gaat. Reden om de focus te leggen op het goed in beeld houden van Lunetten en bewaken van het huidige voorzieningenniveau.

4.1 Optimaliseren gebruik de Musketon

De Musketon is, nest speeltuin Fort Luna, de enige basisvoorziening in Lunetten.

Het voornemen is een onderzoek te starten dat moet resulteren in een aanbeveling aan de UVO over een nieuwe uitstraling en inrichting van het gebouw.

Het onderzoek zal zich richten op:

- de mogelijkheden voor het opknappen van het gebouw
- de mogelijkheden voor medebeheer;
- de mogelijkheden voor "flexibele" verhuur.

Bij dit onderzoek worden huidige huurders en gebruikers en ook potentiële gebruikers betrokken. Ook mogelijkheden van gezamenlijk beheer en coöperatief beheer worden in het onderzoek betrokken. De gewenste fysieke aanpassingen moeten leiden tot een beter gebruik van het gebouw.

In 2017 zal MO een toekomstvisie maken op het welzijnsdeel en zal UVO aanhaken met een toekomstvisie op de resterende onderdelen.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Utrechtse Vastgoed Organisatie, Stadsbedrijven en Wijkbureau Zuid

Partners: Stichting Vooruit en gebruikersgroep

4.2 Beheer Speeltuin Fort Luna

In 2017 wordt toegewerkt naar een integraal beheermodel van de speeltuin passend bij het karakter van de speeltuin en de buurt. Hiertoe wordt al in 2016 een kerngroep gevormd met Vooruit, Ludens en een aantal actieve bewoners. Einddoel is een duidelijke en herkenbare verantwoordelijke persoon/entiteit voor het integraal beheer van de speeltuin

Er ligt een wens om een recycle-atelier op fort Luna te starten en om een extra ingang naar de speeltuin te organiseren door het bouwen van een bruggetje aan de achterzijde, richting Beatrixpark. Onderzocht dient te worden wat daarvoor nodig is. Beide wensen vergroten de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van de speeltuin voor een brede doelgroep. Fort Luna wil met haar partners werken aan een natuurlijke, gezonde en inspirerende (leer)omgeving en plek in de wijk Lunetten.

Inzet gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Utrechtse Vastgoed Organisatie en Wijkbureau Zuid

Partners: Stichting Vooruit, Ludens en bewoners

4.3 Pilot Buurtbudgetten

Om de lokale democratie verder te bevorderen zijn in 2015 actieve bewoners en de gemeente samen de pilot: 'buurtbudgetten' in Lunetten gestart. Met deze pilot worden de gemeentelijke uitgaven voor Lunetten transparant gemaakt en wordt geëxperimenteerd met bewonersinvloed op buurtbudgetten.

Zowel bewoners als ambtenaren leren hoe invulling te geven aan burgerparticipatie bij begrotingsprocessen en de besteding van middelen. De pilot wordt eind in 2016 geëvalueerd.

Bij het bespreken van de evaluatie wordt bekeken of en in welke vorm de gemeente het voortzetten van de pilot door de bewoners wil ondersteunen.

Inzet gemeente: Financiën en Wijkbureau Zuid en veel gemeentelijke afdelingen

Partners: bewoners

4.4 Onderhoud aan woningen en binnenterreinen

Mitros, Portaal en gemeente maken plannen/ondernemen acties met bewoners met als doel een verbetering van de kwaliteit van het onderhoud van de binnenterreinen. Daarbij wordt vooral gelet op

plekken waar onduidelijkheid kan ontstaan over de vraag of de corporatie dan wel de gemeente verantwoordelijk is voor het beheer.

Met betrekking tot het onderhoud aan woningen van Mitros: de geplande werkzaamheden aan de Coppelwethe worden in 2017 uitgevoerd. Om een positieve uitstraling voor de complexen en de wijk te waarborgen worden de tuintjes nog steeds door een aannemer onderhouden.

De complexen waar BO-EX in 2016 werkzaamheden uitvoert in de woningen worden in 2017 geschilderd.

Inzet gemeente: Stadsbedrijven en Wijkbureau Zuid

Partners: corporaties en bewoners

4.5 Ontwikkeling A27/A12

In mei 2016 heeft Rijkswaterstaat het ontwerp Tracébesluit voor het project Ring Utrecht ter visie gelegd. De verwachting is dat de minister in het eerste kwartaal van 2017 het Tracébesluit neemt. Een aantal bewoners volgt deze ontwikkelingen zeer actief. Zij hebben zich verenigd in Laat Lunetten Niet Stikken.

Als belanghebbende brengt de gemeente haar belangen in binnen het planproces van Rijkswaterstaat. Inhoudelijk gebeurt dit via vier sporen: verkeer, milieu, hydrologie en ruimtelijke inpassing. Ook de belangen van Lunetten worden waar mogelijk in dit proces meegenomen. Hoogste prioriteit heeft daarbij de leefbaarheid en gezondheid (luchtkwaliteit en geluid). De gemeentelijke projectleider is hiervoor het aanspreekpunt.

Inzet gemeente: Milieu en Mobiliteit

Partners: Rijkswaterstaat

4.6 Zorg voor aandachtsgroepen

Uit de volksgezondheidsmonitor blijkt dat Lunetten een relatief groot aandeel beschermde woonvormen en begeleid wonen heeft. Ook het percentage van de bevolking dat gebruik maakt van de tweede en derdelijns psychiatrische- en verslavingszorg is vrij hoog. Dit betekent dat er in Lunetten relatief veel aandachtsgroepen van kwetsbare en sociaal geïsoleerde bewoners zijn. Er is overigens niet direct sprake van veel overlast maar het baart inwoners van Lunetten wel zorgen.

De buurtteams zullen de samenwerking met de andere partijen in het Utrechts zorglandschap in 2017 verder vormgeven.

Consultatie van specialisten uit de aanvullende zorg, of samenwerking met deze specialisten moet de buurtteams in toenemende mate in staat stellen om cliënten dichtbij huis en vooral vanuit de buurtteams zelf te ondersteunen.

In 2017 wordt ook verder gebouwd aan de samenwerking met de basisvoorzieningen: de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs, het jongerenwerk, de sociaal makel organisaties, de wijkverpleging en huisartsen.

In Lunetten gestart met een pilot proeftuin GGZ. In deze pilot wordt geëxperimenteerd met het flexibel organiseren van zorg en ondersteuning in de wijk die aansluit bij de behoeften van mensen met een ernstige psychiatrische aandoening en hun omgeving. Het gaat om specialistisch ggz-zorg in de wijk, bij cliënten thuis, geleverd door zowel behandelaars als begeleiders.

Voor Lunetten is een proeftuinleider aangesteld. Het lokaal GGZ-team is operationeel. Het team zal integraal behandeling en begeleiding bieden aan cliënten met een psychische kwetsbaarheid en nauw samenwerken met huisartsenpraktijken, het buurtteam en andere partijen in de wijk, die te maken hebben met deze cliënten (Altrecht, Victas, Lister).

Met de ervaringen die in deze pilot opgedaan zijn, zal in 2017 toegewerkt worden naar een optimale afstemming in de wijk die nauw aansluit op de georganiseerde basiszorg en zal gekeken worden naar een verbreding van het aanbod.

Inzet gemeente: Wijkbureau Zuid

Partners: Buurtteam, Lister, Altrecht, VICTAS en Kwintes

4.7 Initiatief Lunetten Wil Wel

Een groep betrokken bewoners heeft in 2014 het wijkinitiatief Lunetten Wil Wel (LWW) gelanceerd.

Lunetten Wil Wel (LWW) is een bewonersinitiatief dat zich ten doel stelt om, samen met anderen en met andere organisaties, er voor te zorgen dat zo veel mogelijk buurtbewoners zo lang mogelijk, zo plezierig

mogelijk en zo zelfstandig mogelijk in de buurt kunnen blijven wonen. Welzijn, zorg en wonen zijn de belangrijkste aandachtsgebieden.

LWW heeft contacten met organisaties die actief zijn in de wijk op deze gebieden zoals Stichting Vooruit, Buurtteam Lunetten, Wijkgezondheidscentrum Lunetten, de vrijgevestigde zorgverleners in de wijk, thuiszorgorganisaties, Stichting Lister en de woningcorporaties en werkt ook nauw samen met de Stichting Omzien.

In 2016 heeft LWW het initiatief genomen om, samen met bovengenoemde partijen, gemeentelijke subsidies te verwerven en daar ook gezamenlijk uitvoering aan te geven op het gebied van ondersteuning van mantelzorgers en sociale prestatie & dagbesteding. De resultaten hiervan krijgen ook nog verdere uitwerking in de komende jaren. Daarnaast organiseerde LWW o.a. maandelijkse (zondagmiddag)activiteiten en huisbezoeken voor bewoners. De doelstelling is het aantal activiteiten in 2017 verder uit te breiden en nieuwe thema's op te pakken, om daarmee de sociale cohesie in de wijk verder te bevorderen. Het wijkbureau ondersteunt dit initiatief o.a. via het initiatievenfonds en het leggen van verbindingen met de rest van de gemeentelijke organisatie, daar waar nodig.

Inzet gemeente: Wijkbureau Zuid

Partners: Stichting Vooruit en bewoners

4.8 't Goyplein

Bewoners in Lunetten geven aan veel verkeershinder te ondervinden bij het in- en uitrijden van de wijk via 't Goyplein. Lunetten is voor auto's uitsluitend bereikbaar via 't Goyplein. De hinder betreft de lange wachttijden. Aanpak van het 't Goyplein is geen onderdeel van het project Herinrichting 't Goylaan en is evenmin op een andere wijze geprogrammeerd in de begroting. De afrit naar het Goyplein vanaf het stadion wordt in de zomer van 2016 aangepast. Er wordt ook gekeken naar de afrit vanaf Laagraven. In 2017 zal de nadruk liggen op het monitoren van het effect van de maatregelen uit 2016.

Inzet gemeente: Wijkbureau Zuid, Milieu en Mobiliteit

Hoofdstuk 5

Wijkambitie 3: Schone en groene wijk

5.1 Verbeteren groenstructuur

In Oud Hoograven is na de bodemsanering het Liesbosspark opnieuw ingeplant; samen met de groene inrichting van de natuurspeeltuin de Kameleon draagt dit bij aan het groene karakter van dit gebied. Het groen langs de singels in Nieuw Hoograven is grotendeels vernieuwd en de groene structuur van het Ridderplantsoen is verbeterd. Op de Briljantlaan is een groene middenberm gecreëerd. Ook is een brede groene strook langs het spoor gecreëerd bij het Beatrixpark met een opnieuw ingerichte uitloper langs de Opaalweg. Het plan voor het laatste stukje tussen de Gazellestraat en de Opaalweg is uitgevoerd. Daarlangs lopen fietsroutes.

De laatste paar jaar is in een belangrijk deel van Lunetten groot onderhoud uitgevoerd aan het groen op binnenterreinen.

De forten Lunet 3 en 4 zijn opgeknapt en hebben een leuke publieksfunctie gekregen. In Lunetten is de laatste jaren een groot aantal niet levensvatbare bomen vervangen en een aantal bruggen is vernieuwd. Ook in 2017 gaat Stadswerken daar waar nodig populieren vervangen. In heel Zuid worden versleten beplantingsvakken omgevormd met meer eigentijdse beplanting zoals aan de Briljantlaan.

De laatste fase van het wijkgroenplan in Lunetten (vergroening van het hart van Lunetten tussen winkelcentrum en Musketon) is uitgevoerd. In 2016 is begonnen met de inrichting van 't Goylaan als stadsboulevard met een negen meter brede groene middenberm.

Met al deze ingrepen is de groene hoofdstructuur van Zuid vrijwel helemaal op orde.

Inzet gemeente: Stadsbedrijven, Milieu en Mobiliteit, Wijkbureau Zuid

Inzet partners: Bewoners, woningcorporaties en ProRail

5.2 Schoon

De gemeente zal ook in 2017 'weesfietsen' weghalen. Zij zal graffiti verwijderen op gemeentelijke objecten als bruggen, tunnels en geluidsschermen. We controleren de hoofdfietsroutes extra en verwijderen daar ook graffiti op lichtmasten en afvalbakken. Dit levert een schonere en opgeruimde openbare ruimte op.

Na de invoering van het nieuwe inzamelen in Lunetten, is deze werkwijze in 2016 ook in Hoograven ingevoerd. Bij de inzamelpunten wordt sneller dan tot nog toe bijgeplaatst afval verwijderd om zwerfvuil te voorkomen. Stadsbedrijven gaat ervoor zorgen dat afvalbakken op de meest geschikte plekken terecht komen.

Een moderner en gebruiksvriendelijker afvalscheidingdepot in Lunetten is in gebruik genomen.

Inzet gemeente: Stadsbedrijven (Wijkonderhoud en Service) Wijkbureau Zuid

Bijlage

Projectenoverzicht

Wijkambitie 1: Hoograven (verder) in de lift	
	Buurtaanpak
3.1	Buurtaanpak Rietveldbuurt
3.2	Buurtaanpak Oudegeinlaan
3.3	Buurtaanpak Huize de Geerlaan
	Gezondheid, sport en spel, pedagogisch klimaat
3.4	Gezondheid
3.5	Samen Hoograven
3.6	Sport in de wijk
3.7	Gezondheidscentrum Hoograven
3.8	Vreedzame wijk
3.9	Speeltuin Kameleon
3.10	Maatschappelijk initiatief onderdak
3.11	Stages en werk
3.12	Buurtteams
3.13	Veiligheid
	Bouw- en herontwikkelingen
3.14	Ontwikkelingen en initiatieven in Rotsoord
3.15	Neerlandia en Befuterrein
3.16	Ontwikkeling Duurstedelaan, Hooft Graaflandstraat, Jan van Arkelstraat Saffierlaan en Pagelaan
Wijkambitie 2: Lunetten op de kaart	
4.1	Optimaliseren gebruik Musketon
4.2	Beheer Speeltuin Fort Luna
4.3	Pilot Budgetmonitoring
4.4	Onderhoud aan woningen en binnenterreinen

4.5	Ontwikkeling A27/A12
4.6	Zorg voor aandacht groepen
4.7	Initiatief Lunetten Wil Wel
4.8	't Goyplein
wijkambitie 3: Schone en groene wijk	
5.1	Verbeteren groenstructuur
5.2	Schoon